



СИЛАБУС КУРСУ «ОБРАЗОТВОРЧЕ МИСТЕЦТВО: РИСУНОК, ЖИВОПИС, СКУЛЬПТУРА» МОДУЛЬ – РИСУНОК

Галузь знань: **G Інженерія, виробництво та будівництво**
 Спеціальність: – **G17 Архітектура та містобудування**
 Ступінь вищої освіти: **перший (бакалаврський)**
 Освітньо-професійна програма: **«Архітектура та містобудування»**

Рік навчання: **1**
 семестр: **I, II**

Кількість кредитів: **10**
 мова викладання: **українська**

КЕРІВНИК КУРСУ

ППП: д. архіт., проф. **Дячок Оксана МIRONІВНА**

Контактна інформація: o.diachok@wunu.edu.ua

ОПИС ДИСЦИПЛІНИ

Метою курсу є формування у студентів–архітекторів фундаментальних художньо-пластичних навичок та візуально-просторового мислення, необхідних для архітектурної творчості. Дисципліна спрямована на розвиток здатності передавати об'єм, простір, пропорції, фактуру, світлотіньові та кольорові відношення засобами рисунку, живопису та скульптури, що є невід'ємними складниками професійної підготовки архітектора.

СТРУКТУРА КУРСУ

Години (лек. / лаборат.)	Тема	Результати навчання	Завдання
Змістовий модуль 1.			
Рисунок простих геометричних форм та предметів побуту. Графічні техніки.			
2/4	Теоретичні положення та задачі курсу рисунку. Знайомство з прийомами рисування з натури і основами образотворчої грамоти. Поняття пропорцій.	Побудова предметів з використанням законів перспективи. Моделювання предметів олівцем з використанням законів повітряної перспективи та законів світлотіні.	практична робота
2/10	Тема 2. Основні відомості про закони лінійної та повітряної перспективи як засобу передачі глибини простору. Рисунок геометричних тіл.	Композиція предметів натюрморту на папері. Побудова предметів натюрморту з використанням законів перспективи. Моделювання предметів олівцем з використанням законів повітряної перспективи та законів світлотіні з виявленням художньої виразності.	практична робота

4/16	Тема 3. Закономірності та елементи світлотіні, поняття про тонові та світлотіньові відношення. Правила компоновки зображення у форматі, конструктивний і просторовий аналіз форм зображуваної групи предметів, передача об'єму тоном з використанням лінії, плями, штриха. Техніка роботи графічними матеріалами.	Рисунок натюрморту з побутових предметів на фоні драперії. Композиція предметів натюрморту на папері. Побудова предметів натюрморту з використанням законів перспективи. Моделювання предметів олівцем та іншими графічними засобами з використанням законів повітряної перспективи та законів світлотіні і з виявленням художньої виразності	модульна практична робота
------	--	---	---------------------------

Змістовий модуль 2.

Рисунок тематичного натюрморту в інтер'єрі

4/14	Принципи виконання рисунку гіпсової капітелі та гіпсового рельєфного орнаменту. Особливості роботи над декоративним натюрмортом.	Виконання натюрморту з гіпсовою доричною капітеллю. Композиція предметів натюрморту на папері. Лінійно-конструктивна побудова предметів з використанням законів перспективи, повітряної перспективи та законів світлотіні.	практична робота
4/16	Принципи виконання рисунку інтер'єру. Методи зображення інтер'єру. Використання перспективи для зображення простору приміщення.	Декоративний натюрморт в інтер'єрі в стилі побутового жанру.	модульна практична робота

Підсумковий контроль

залік

2 семестр

Змістовий модуль 3

Рисунок голови людини. Портрет

2/8	Тема 6. Анатомічна будова черепа людини. Анатомічна будова голови людини.	Рисунок черепа в трьох ракурсах. Композиційне розміщення черепа людини в 3-х поворотах у форматі, лінійно-конструктивна побудова черепа з використанням тону.	практична робота
2/8	Тема 7. Малювання живої голови людини. Узагальнення та деталізація, цілісне сприйняття рисунка.	Рисунок обрубної моделі голови людини (матеріал – олівець, формат А2). Композиційне розміщення моделі голови людини у форматі, лінійно-конструктивна побудова, світлотіньове вирішення рисунку з використанням тону. Рисунок античної гіпсової голови. Малювання живої голови людини.	модульна практична робота

Змістовий модуль 4
Основи зображення фігури людини

4/10	Тема 8. Анатомічний аналіз фігури людини. Скелет, м'язовий покрив, пропорційні співвідношення частин і цілого.	Анатомічний рисунок фігури людини. Скелет, м'язовий покрив, пропорційні співвідношення частин і цілого.	практична робота
4/10	Тема 9. Методичні вимоги до виконання рисунку оголеної фігури людини, пластичний і анатомічний аналіз, конструктивні і пропорційні закономірності, особливості динамічних зв'язків частин фігури. Індивідуальні особливості моделі. Рішення декоративних завдань при зображенні оголеної фігури людини.	Конструктивний лінійний рисунок гіпсової фігури з світлотіньовим рішенням.	практична робота
2/10	Тема 10. Особливості рисунку фігури людини в складному ракурсі та в русі.	Рисунок оголеної фігури людини в складному ракурсі.	модульна практична робота
Підсумковий контроль			екзамен

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Підручники:

1. Лубенський, В'ячеслав Іванович Рисунок за уявленням [Текст]: підручник для худож. вищ. навч. закладів / В'ячеслав Лубенський; М-во культури та інформ. політики України, КДАДПМіД ім. Михайла Бойчука. Київ : Вид-во ТОВ "Юрка Любченка", 2021. 352 с.
2. Михайленко В.С., Яковлєв М.І. Основи композиції (геометричні аспекти). Київ: Каравелла, 2004. 304 с.

Навчальні посібники:

1. Белянський Олександр Миколайович Короткочасний рисунок. Майстер-клас [Текст]: навч. посібн. / О. М. Белянський; О.М. Белянський; М-во культури і туризму України, Луганський держ. ін-т культури і мистецтв. Луганськ : ЛДКІКМ, 2008. 24 с.
2. Іванов-Ахметов Володимир Михайлович Навчальний рисунок (рисунок голови людини) [Текст]: навч. посібник / В. М. Іванов-Ахметов; Володимир Іванов-Ахметов; за ред. М.А. Фартушної; відп. ред. П.О. Киричок; рец.: Ю.І. Бондаренко, В.Ю. Могилевський; худож. І.В. Канівець МОН України; НТУ України "КПІ". Київ : НТУУ "КПІ", 2006. 80 с.
3. Клименюк Тетяна Михайлівна Креслення, рисунок, композиція: навч. посібник /Т.М. Клименюк; Нац. ун-т "Львів. політехніка". Львів: Вид-во Львівської політехніки, 2012. 340 с.
4. Кириченко М. А. Основи образотворчої грамоти: навчальний посібник для студентів художньо-графічних факультетів вищих педагогічних навчальних закладів. Київ : Вища школа, 2002. 188 с.
5. Куленко М.Я. Авторська накладна графіка / М.Я. Куленко / Київ. нац. ун-т буд-ва і архітектури. Київ., 2001. 124 с.

6. Куленко М.Я. Основи композиції в образотворчому мистецтві: навч. посібник для студ. архіт. фак-ту / Київськ. нац. ун-т буд-ва і архіт. Київ, 2001. 87 с.
7. Луміс, Е. *Рисунок фігури людини: не шкодуючи сил* / Ендрю Луміс ; пер. з англ. М. Александрович. – Київ : ArtHuss, 2024. – 156 с.
8. Лі, М. *Основи навчального академічного рисунка* : навч. посіб. / М. Лі. – Київ : Преса України, 2021. – 296 с.
9. Макушин Віктор Юрійович *Рисунок у просторі й часі* [Текст]: навч. посібник / В. Ю. Макушин; В.Ю. Макушин. Миколаїв : Вид-во НУК, 2008. 428 с.
10. Макушин Юрій Андрійович *Рисунок і час* [Текст]: навч. посібник / Ю. А. Макушин; Ю.А. Макушин. Миколаїв : Вид-во НУК, 2008. 288 с.
11. Пригода Л.Г. *Зображення міського пейзажу: посібник до вивчення курсу "Рисунок": Для студ. напрямів підгот. 6.060120 "Архітектура" та 6.020205 "Образотв. мист-во"* /Київськ.ун-т буд-ва і архіт. Київ : КНУБА, 2008. 36 с.
12. Пригода Леонід Григорович *Малюнок людини в одязі: навч. посібник для студ. вищ. навч. закл. /Київськ. нац. ун-т буд-ва і архіт. Київ : [б.в.], 2001. 156 с.*
13. Сотниченко А.В. *Навчальний рисунок: посібник до вивчення курсу "Рисунок" для слухачів факультету довузівської підготовки напрямів 6.060102 "Архітектура" та 6.020205 "Образотворче мистецтво"* /А.В. Сотниченко; Київськ. нац. ун-т буд-ва і архіт. Київ : КНУБА, 2008. 120 с.
14. Сухенко Віктор Олексійович *Рисунок: навч. посібник для студ. вищ. нач. закл. /В.О. Сухенко. Київ : " BONA MENTE", 2004. 183 с.*
15. Сухенко, Віктор Олексійович *Академічний рисунок* [Текст]: підручник / В. О. Сухенко, М-во культури України, НАОМА; рец. П.П. Печорний, В. Д. Сергєєв, М. І. Яковлєв. Київ : Амадей, 2016. 232 с.
16. Туманов І. М. *Рисунок, живопис, скульптура: навч. посібник. Львів : Аверс, 2010. 496 с.*

Додаткова література:

17. Smith, M. L. *The New Artist's Guide to Drawing: Learn How to Draw People, Animals, Landscapes and More the Easy Way* / Mark Liam Smith. – New York : Rockridge Press, 2024. – 180 p.
18. Le, T. *The Artist's Guide to Pen and Ink: Take Your Drawings to the Next Level with Gorgeous Shading Techniques From Basic Strokes to Full Compositions* / Tri Le. – San Francisco : Quarto Publishing Group, 2025. – 144 p.

ПОЛІТИКА ОЦІНЮВАННЯ

Політика щодо дедлайнів і перескладання. Для виконання індивідуальних завдань і проведення контрольних заходів встановлюються конкретні терміни. Перескладання модулів відбувається з дозволу дирекції факультету за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).

Політика щодо академічної доброчесності. У процесі вивчення дисципліни «Рисунок» студенти зобов'язані дотримуватись принципів академічної доброчесності, які є основою чесною, відповідальною та якісною освіти. Академічна доброчесність передбачає дотримання етичних норм, повагу до інтелектуальної праці інших та розвиток власної академічної культури.

Політика щодо відвідування. За об'єктивних причин (наприклад, карантин, військовий стан, хвороба, закордонне стажування) навчання може відбуватись в он-лайн формі за погодженням із керівником курсу з дозволу дирекції факультету.

Критерії, форми поточного та підсумкового контролю

Оцінювання результатів навчання з дисципліни здійснюється за 100-бальною шкалою і охоплює поточний, модульний та підсумковий контроль. Підсумковий бал розраховується як середньозважене значення, визначене на основі питомої ваги кожної складової залікового кредиту.

1 семестр – залік

Модуль 1		Модуль 2		Модуль 3	Модуль 4
20%	20%	20%	20%	5%	15%
Поточне оцінювання	Модульний контроль 1	Поточне оцінювання	Модульний контроль 2	Тренінги	Самостійна робота
1. Оцінка за поточне оцінювання визначається як середнє арифметичне з оцінок, отриманих під час занять.		1. Оцінка за поточне оцінювання визначається як середнє арифметичне з оцінок, отриманих під час занять.		Визначається як середнє арифметичне з оцінок, отриманих під час тренінгу	Визначається як середньо-арифметичне з оцінок за самостійну роботу
2. Оцінка за модульний контроль виставляється на підставі виконання практичного завдання.		2. Оцінка за модульний контроль виставляється на підставі виконання практичного завдання.			

2 семестр – екзамен

Модуль 1		Модуль 2		Модуль 3	Модуль 4	Модуль 5
10%	10%	10%	10%	5%	15	40
Поточне оцінювання	Модульний контроль 1	Поточне оцінювання	Модульний контроль 2	Тренінги	Самостійна робота	екзамен
1. Оцінка за поточне оцінювання визначається як середнє арифметичне з оцінок, отриманих під час занять. 2. Оцінка за модульний контроль виставляється на підставі виконання практичного завдання.		1. Оцінка за поточне оцінювання визначається як середнє арифметичне з оцінок, отриманих під час занять. 2. Оцінка за модульний контроль виставляється на підставі виконання практичного завдання.		Визначається як середнє арифметичне з оцінок, отриманих під час тренінгу	Визначається як середньо-арифметичне з оцінок за самостійну роботу	Практична екзаменаційна робота

Шкала оцінювання (залік)

Підсумковий бал	Оцінка за традиційною шкалою
	залік
90-100	зараховано
89-70	
60-69	
26-59	не зараховано
1-25	

Шкала оцінювання (екзамен)

<i>За шкалою ЗУНУ</i>	<i>За національною шкалою</i>	<i>За шкалою ECTS</i>
90–100	відмінно	A (відмінно)
85–89	добре	B (дуже добре)
75–84		C (добре)
65–74	задовільно	D (задовільно)
60–64		E (достатньо)
35–59	незадовільно	FX (незадовільно з можливістю повторного складання)
1–34		F (незадовільно з обов'язковим повторним курсом)

ІНСТРУМЕНТИ, ОБЛАДНАННЯ ТА ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ, ВИКОРИСТАННЯ ЯКИХ ПЕРЕДБАЧАЄ НАВЧАЛЬНА ДИСЦИПЛІНА

№ з/п	Найменування	Номер теми
1	Мультимедійний проектор	1-10
2.	Прикладне програмне забезпечення загального призначення (засоби Microsoft)	1-10
3.	Інформаційна мережа ІНТЕРНЕТ	1-10
4.	Мольберти, натурні підставки	1-10
5	Натурний фонд	1-10